

รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

โครงการต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

ดำเนินการโดย

สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โครงการต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยเพื่อยกระดับพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรในภาคเกษตรกรรมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้

การพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน กรมพัฒนาที่ดินได้รับนโยบายจาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาดำเนินการจัดตั้ง "ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง" ในปี ๒๕๕๐ ซึ่งต่อมาในปี ๒๕๕๕ ได้เปลี่ยนชื่อโครงการมาเป็น "ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน" เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต/ศึกษา/ดูงาน และเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินของเกษตรกรในพื้นที่ และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินให้เกษตรกรและผู้เข้ามาดูงาน สามารถเข้ามาเรียนรู้จากแปลงต้นแบบและฐานเรียนรู้ รวมถึงสามารถฝึกปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้เฉพาะด้านปรับปรุงดินต่างๆ เช่น การทำน้ำหมักชีวภาพ การปรับปรุงดิน การปลูกหญ้าแฝก ฯลฯ ได้จริงในพื้นที่ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพัฒนาที่ดินได้อย่าง

2.2 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของชุมชนโดยมีหมอดินอาสา เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้

3. เป้าหมาย

ดำเนินการต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน จำนวน 2 แห่ง และดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี 2565 จำนวน 2 แห่ง

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

4.1 พิจารณาคัดเลือกจากศูนย์ฯ ที่ได้รับการประเมินให้อยู่ในระดับ (A) และที่มีความพร้อมที่จะเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

4.2 พัฒนาศักยภาพศูนย์ฯ ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในปัจจุบันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) พัฒนาฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน โดยเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอนและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ฐานเรียนรู้ด้านการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ, ฐานเรียนรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ฯลฯ เป็นต้น รวมถึงจัดทำจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินเพิ่มเติมตามความเหมาะสม เพื่อให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ด้านการ

ปรับปรุงบำรุงดิน รวมทั้งจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ให้เห็นได้ชัดเจน เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เข้าไปศึกษา เรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง

2) ปรับปรุงข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน โดยเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอนและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ปรับปรุงแผนที่ฯ และองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่อยู่เดิม ให้เป็นปัจจุบันและไม่ทรุดโทรม พร้อมใช้ถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ทันที

4.3 กำหนดแผนการเรียนรู้/เนื้อหาการเรียนรู้

1) สถานีพัฒนาที่ดินและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้สำหรับเกษตรกรที่จะเข้ามาเรียนรู้ที่ศูนย์ ให้สอดคล้องกับประเด็นการเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดินที่มีลักษณะเด่นเฉพาะด้าน เช่น แผนการฝึกปฏิบัติด้านการผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. แผนการฝึกปฏิบัติการปลูกแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ ฯลฯ

2) สถานีพัฒนาที่ดินและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ร่วมกันจัดเก็บข้อมูลผู้ที่เข้ามารับการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน อย่างน้อยศูนย์ละ 50 ราย และติดตามการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่

4.4 พัฒนาเกษตรกรต้นแบบเจ้าของศูนย์

1) ส่งเสริมให้เกษตรกรเจ้าของศูนย์ฯ เข้าร่วมโครงการบัตรดินดี (ID Din Dee) เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักดินและได้รับคำแนะนำการจัดการดินของตนเองจากเจ้าหน้าที่กรมฯ อย่างต่อเนื่องผ่านระบบข้อมูลบัตรดินดี และสามารถสืบค้นสาระความรู้เกี่ยวกับดินไปใช้ในการพัฒนาที่ดินของตนเองได้อย่างเหมาะสม

2) ถ่ายทอดองค์ความรู้และวิธีการใช้แอปพลิเคชัน LDD Application และ LDD Mobile Application เช่น LDD Zoning LDD On Farm ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับการจัดการดินในพื้นที่ตนเองได้ด้วยเทคโนโลยีและแอปพลิเคชัน ที่สามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้ตลอดเวลา รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการดินอื่นๆ ที่เกษตรกรมีความสนใจและต้องการเพิ่มเติมองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเองได้อย่างเหมาะสม

4.5 ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี 2565 เพื่อให้มีความพร้อมสามารถดำเนินการได้ต่อไป โดยการปรับปรุงฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ฐานเรียนรู้ด้านการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ, ฐานเรียนรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ฯลฯ ให้ไม่ทรุดโทรม พร้อมใช้ถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ทันที รวมถึงปรับปรุงข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้เป็นปัจจุบัน

6. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566

7. งบประมาณ

23,700 บาท

8. ผลการดำเนินงาน

แผนงาน/กิจกรรม	หน่วย นับ	การดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
		แผนการ ดำเนินงาน	ผลการ ปฏิบัติงาน	งบประมาณ ที่ได้รับ	ผลการเบิกจ่าย งบประมาณ
1. ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดฯ เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ	แห่ง	2	2	20,000	20,000
2. ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ปี 2565	แห่ง	2	2	3,700	3,700
รวม	แห่ง	4	4	23,700	23,700

9. ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน (เชิงคุณภาพ)

1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดินที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน
2. มีหมอดินอาสาเจ้าของศูนย์ฯ เป็นได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่หมอดินอาสา เกษตรกร นักเรียน และผู้สนใจด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพัฒนาที่ดินได้โดยง่าย

10. ผลผลิต (Output)

ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดินในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่หมอดินอาสา เกษตรกร นักเรียน และผู้สนใจด้านการเกษตรให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพัฒนาที่ดินได้

11. ผลลัพธ์ (Outcome)

หมอดินอาสา เกษตรกร นักเรียน และผู้สนใจด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพัฒนาที่ดินได้โดยง่าย

12. ผลกระทบ (Impact)

หมอดินอาสา เกษตรกร นักเรียน และผู้สนใจด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพัฒนาที่ดินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่ของตนเองได้

13. ปัญหา/อุปสรรค

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และหมอดินอาสาเจ้าของศูนย์ฯ ส่วนใหญ่อาชีพหลักคือการเป็นเกษตรกร ทำให้ไม่มีเวลามาดำเนินการกิจกรรมภายในศูนย์ฯ ได้อย่างจริงจัง ดังนั้นในบางอำเภอจึงไม่มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน ที่มีศักยภาพพอที่จะเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดินได้

แบบรายงานผลศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน (แยกรายศูนย์)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

ชื่อ นายมานพ นามสกุล ไชยสิทธิ์.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน..... 3 5801 00212 90 5.....

ที่อยู่ 98/1 ม.5 ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน.....

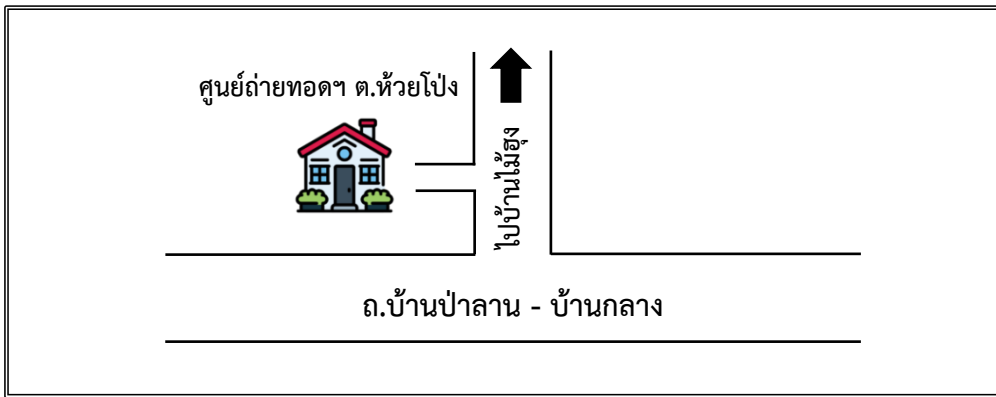
เบอร์โทรศัพท์..... 086-4421901.....

พิกัด E..... 0386726..... N..... 2108476.....

หมอดินอาสาประจำ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ทางด้าน..... การปรับปรุงบำรุงดิน.....

แผนที่ตั้งศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ

ฐานเรียนรู้ที่มีภายในศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ (ระบุ)

1. จุดเรียนรู้ปุ๋ยหมัก พด.
2. จุดเรียนรู้น้ำหมักชีวภาพ
3. จุดเรียนรู้การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
4. จุดเรียนรู้การการปลูกพืชปุ๋ยสด
5. จุดเรียนรู้การไถกลบ

รายละเอียดผลการดำเนินงาน

- การปรับปรุงจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินทั้งหมดภายในศูนย์ฯ (ระบุ)
 - 1) ปรับปรุงซ่อมแซมศาลาจุดเรียนรู้ และซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ภายในศูนย์ฯ
- ถ่ายทอดความรู้ด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดิน ปีงบประมาณ 2566 (ระบุ)
 - 1) ด้านการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2) ด้านการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้พืชปุ๋ยสด (พอเพียง)

- 3) ด้านการไกลบเศษวัสดุทางการเกษตร
- 4) ด้านการปลูกหญ้าแฝกป้องกันการชะล้างของดิน
- 5) ด้านการตรวจวิเคราะห์ดิน

ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ให้แก่ เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป

- จำนวนผู้เข้ารับบริการศึกษาดูงานในศูนย์ฯ ปี 2566 จำนวน 100 ราย

ภาพประกอบการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

ชื่อ - นามสกุล นายสยามเขต เล้าเหล็กพลี ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

แบบรายงานผลศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน (แยกรายศูนย์)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

ชื่อ นายแดงนามสกุล ปัญญา.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 3 7401 00753 45 9.....

ที่อยู่ 249 ม.4 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน.....

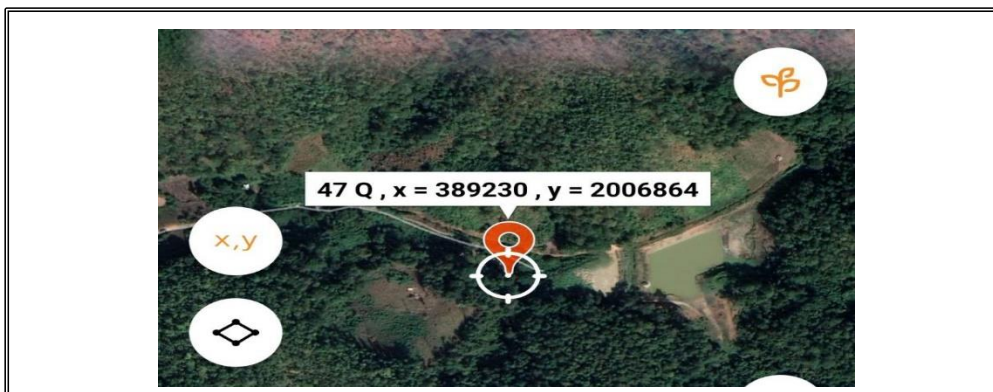
เบอร์โทรศัพท์ 086-4421901.....

พิกัด E 389230 N 2006864.....

หมอดินอาสาประจำ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ทางด้าน การปรับปรุงดิน.....

แผนที่ตั้งศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ

ฐานเรียนรู้ที่มีภายในศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ (ระบุ)

1. ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก พด.
2. ฐานเรียนรู้การทำน้ำหมักชีวภาพ
3. ฐานเรียนรู้การทำการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
4. ฐานเรียนรู้การทำการปลูกพืชปุ๋ยสด
5. ฐานเรียนรู้การทำการไถกลบ

รายละเอียดผลการดำเนินงาน

- การปรับปรุงจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินทั้งหมดภายในศูนย์ฯ (ระบุ)
 - 1) สร้างศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ และจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ภายในศูนย์ฯ
- ถ่ายทอดความรู้ด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดิน ปีงบประมาณ 2566 (ระบุ)
 - 1) ด้านการไถกลบเศษวัสดุทางการเกษตร
 - 2) ด้านการปลูกหญ้าแฝกป้องกันการชะล้างของดิน
 - 3) ด้านการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้พืชปุ๋ยสด (พอเทียม)

- จำนวนผู้เข้ารับบริการศึกษาดูงานในศูนย์ฯ ปี 2566 จำนวน.....105.....ราย ได้แก่ เกษตรกร นักเรียน และ ผู้ที่สนใจ

ภาพประกอบการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

ชื่อ - นามสกุล.....นายชัยพร อุปนันท์.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานกรเกษตรปฏิบัติงาน.....

แบบรายงานผลศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน (แยกรายศูนย์)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

ชื่อ.....นางอุษาพร.....นามสกุล.....ทองพันธ์.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน.....5 5806 00016 04 4.....

ที่อยู่.....157 ม.1 ต.แม่สวด อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน.....

เบอร์โทรศัพท์.....087 - 1741405.....

พิกัด.....E : 387401.....N : 1985024.....

หมอดินอาสาประจำ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ทางด้าน.....ปรับปรุงบำรุงดิน.....

แผนที่ตั้งศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ

ฐานเรียนรู้ที่มีภายในศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ

1. การทำปุ๋ยหมัก พด.1
2. การทำน้ำหมักชีวภาพ พด.2
3. การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
4. การอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการปลูกกล้าหญ้าแฝก

รายละเอียดผลการดำเนินงาน

- การปรับปรุงจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินทั้งหมดภายในศูนย์ฯ
 - 1) ซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ภายในศูนย์ฯและ ทำป้ายไวนิลประกอบศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ
- ถ่ายทอดความรู้ด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดิน ปีงบประมาณ 2566
 - 1) การปลูกกล้าหญ้าแฝกเพื่อขยายพื้นที่ปลูก
- จำนวนผู้เข้ารับบริการศึกษาดูงานในศูนย์ฯ ปี 2566 จำนวน.....150.....ราย ได้แก่ เกษตรกร นักเรียน และผู้ที่สนใจ

ภาพประกอบการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

ชื่อ - นามสกุล.....นายเอกภพ กันทัต.....ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....

แบบรายงานผลศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน (แยกรายศูนย์)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

ชื่อ.....นายประยูร.....นามสกุล.....ปิมปา.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน.....5 5806 00016 04 4.....

ที่อยู่.....56 ม.3 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน.....

เบอร์โทรศัพท์.....082 185 7836.....

พิกัด.....E443685 N2133703.....

หมอดินอาสาประจำ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ทางด้าน.....ปรับปรุงบำรุงดิน.....

แผนที่ตั้งศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ

ฐานเรียนรู้ที่มีภายในศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ

1. การผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก พด.1
2. การผลิตและการใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.2
3. เกษตรอินทรีย์
4. เกษตรทฤษฎีใหม่

รายละเอียดผลการดำเนินงาน

- การปรับปรุงจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินทั้งหมดภายในศูนย์ฯ
 - 1) ซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ภายในศูนย์ฯและ ทำป้ายไวนิลประกอบศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ
- ถ่ายทอดความรู้ด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดิน ปีงบประมาณ 2566
 - 1) การทำเกษตรอินทรีย์, เกษตรทฤษฎีใหม่ และ โคก หนอง นา

- จำนวนผู้เข้ารับบริการศึกษาดูงานในศูนย์ฯ ปี 2566 จำนวน.....200.....ราย ได้แก่ เกษตรกร นักเรียน และผู้ที่สนใจ

ภาพประกอบการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

ชื่อ - นามสกุล.....นายภานุเดช บุญชู.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน.....

